

X. GNEZDO POD STROJOM

Uz zbirku poezije Anđele Lenhard Antolin *Molitva po čkoma* (1999.)

»Đurđevčani bodo otprli svoje iže i srca sem prijatelom i sem onem koji imajo radi se ono kaj je domače narodno, podravsko«, zapisala je đurđevečka novinarka Anđela Lenhardova Antolinova vu svojem članku o Picokijade objavljenom 22. lipna 1979. vu *Večernem listu*.

To isto leto tiskane so – kuliko je sročitelu ovi retkov poznato – prve dve zbirke pesmi na đurđevečkom: *Pusto živlejne* i *Japica i mloka* autora Đuke Tomerlina Picoka. Z denešnjega očišta te se zbirke moro držati za početek okniženoga izdavalaštva na đurđevečkom govoru. V međuvremenu je Đurok Picok napisal dalni dvanajst knjig, a svoja so orečja na đurđevečkom govoru deli med korice i Vladimir Mijolekov, Marica Hasanova, Slavko Čambin, Zdravko Selešev...

A Anđela Lenhardova Antolinova nastavila je oštriti svoje novinarsko pero i prek mikrofona đurđevečke radio-stanice priopčavati Đurđevčanom i Đurđevčicam što, kaj, komu, gde i gda. Ne jempot je bila i voditeljica promocij knjig spomejnjeni autorov, a da nigdar ne bi prepustila prigodo med propisani »gospocki« govor fplesti i kojoj domačo reč.

Točno dvajst let posle novinskoga teksta na đurđevečkom Anđela Lenhardova Antolinova pak piše po đurđevečki. V rokaj nam je nejina knjižica koja se more nazvati i pesničkom zbirkom i svojevrsnem osobnem molitvenikom. Za *Molitvo po čkoma* najpribližneše bi se moglo reći da je zbirka duhovne poezije, ako se odlučimo za književnoteorijsko odrednico i ako tematsko oznako »duhovno« zememo za krovnooga nazivka celokupne knjige. Jer, kad bi pojedine pesme zeli same za se, ne

zemujoč v obzir da so del lanca, lanceka, kraluša iliti krunice, tematske bi oznake mogle biti i intimizem i krajoličnost.

Po svojemu obliku te so pesme drobnoslike: skoro se imajo po tri stiha i pomalo so spodobne japanske klasične forme haiku. No, za razliko od kitic haikua z određenem slogobrojnom obrascom, sročitelica *Molitve* se je odlučila za slobodneši metrički pristup. I dok sročiteli haikua krečo od elementa igre koj v stišenom obliku naznačava metafizičko gliblino, v *Molitve po čkoma* ta je metafizičnost gdagda i eksplicerana, i to pod kršćanskem znakom. To se vidi i po naslovu, ali i po izravnom spomenu Ježuša raspetoga, Božiča, Vuzma, andeleka.

Vu većine ovi drobni slik od reči neje zrečen pesnički subjekt, pa se one osamostaluju i dobivajo meditativno protego. Slagajne na prvi pogled neovisni slik vu jezično supostojajne gradbeno podseča na posebno vrsto trojstva teze, antiteze i sinteze. Tematski je odnos te tri sastavnice različit. Negde je priroda i teza i sinteza, a čovekovo bivajne antiteza, zabrmburena v prirodu. Negde so pak slike prirode teza i antiteza, ili – ako baš očete – dve teze, a trejti stih sinteza, čovekovo delo spreplete-no s prirodom.

Dok se čitajo ove pesme, čoveku se čini kodar so bližeše čkomlejnu nego govorejnu, a k tomu ide f prilog ne samo naslov knjižice, nego i znakovito spomijnajne gota iliti grla. Z jene strane, got je mesto čez koje prejađa zračna struja s pluć dok se zgovarajo reči. Z druge pak strane, značejne glagolov *pregotavati* i *pregotnoti* ne odnosi se samo na gotajne jela, nego i gotajne reči iliti znutra ili zvuna uvetovano nemogućnost ojezičejna osečajni i misaoni sadržajov, prisilno čkomlejne.

Na rečenične razine vidliv je verbalni redukcionizem. Vu odnosu na živlejne na zalazu tisućletja, obileženoga inflacijom reči i priopčajnem smetjem, pesnikijna se odlučuje za minimalistički pristup, verojatno v nade da se more obnoviti – uvetno rečeno – prvotna značejnska snaga i inače strošeni reči. Te redukcionizem neodvojiv je od izbora jezičnoga kôda, đurđevečkoga hrvatskoga, a tradicionalna bi stilistika rekla da izbor kôda doprinosi ekspresivnoste samoga teksta. Međutim, upravo reaktiverajnem takovi kôdov moro se i morajo preispitati, preispisati i – ako baš očete – prepopevati životopisi i povesti oni pojedincov i skupin, kojem so drugi razvrgli, prevrgli i navrgli ime, zavezali jezike, oblekli je v nošne i dali jim da na bine tancajo i popevajo.

Molitvo po čkoma ilustriral je đurđevečki slikar Zdravko Šabaričev i ponodil čitatelstvu svoje, likovno iščitavajne otišneni pesmi. Negde to iščitavajne potcrtava motive pojedini stihov i komplementarno š nimi harmonizera f sutitrajnu reči i slike, a negde je f pitajnu slobodneša, ne-mimetička vizualna reakcija.

Initimističko-pejzažni motivi, minimalistički pristup organskomu idiomu vu vidu eliptične skladnje i individualizirani dijalog s kršćanskom metafizikom tri so posebnice poetskoga izričaja Anđele Lenhardove Antolinove. Zato se sme zaključiti da je ona z *Molitvom po čkoma* našla svoje *gneздо pod strojom* kniževnoga korpusa sročenoga na đurđevečke inačice hrvatskoga jezika.

Andela Lenhard Antolin

2.

Veter vitla z vrbami

Oblaki stišneni

V gotu

5.

Brusi Drava bele sprude

Beže dnevi mladi

Jesen

9.

Žmeki vetri polegali

Crni kojni v kasu

Straji

14.

Šlingeraj v ormaru

Žota kutina čeka

Zima

19.

Neposlana pisma

Molitva po čkoma

Čežne

20.

Gnezdo pod strojom

Jaboka crlena na stolu

Dom